

AVIZ

referitor la proiectul de Lege privind integrarea voluntară a organizațiilor de cercetare, dezvoltare și inovare din România în Spațiul european de cercetare

Analizând proiectul de **Lege privind integrarea voluntară a organizațiilor de cercetare, dezvoltare și inovare din România în Spațiul european de cercetare**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr. 597 din 07.12.2022 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D1423/07.12.2022,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de lege are ca obiect de reglementare integrarea voluntară a organizațiilor de cercetare din România, în vederea reducerii gradului ridicat de fragmentare a sistemului național de cercetare-dezvoltare, acestea fiind încurajate să utilizeze în comun resursele proprii și infrastructurile aferente cu scopul de a-și îmbunătăți performanța științifică, pentru o mai bună integrare în Spațiul european de cercetare.

2. Prin conținutul său normativ, proiectul de lege face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. La **titlu**, este necesară corelarea acestuia cu dispozițiile art. 1 alin. (1), având în vedere faptul că în titlu este utilizată sintagma „*integrarea voluntară a organizațiilor de cercetare, dezvoltare și inovare din România*”, iar la art. 1 alin. (1) se vorbește despre „*integrarea voluntară a organizațiilor de cercetare din România*”.

5. La norma propusă pentru **art. 1 alin. (1)**, expresia „de a își îmbunătăți” va fi redată sub forma „de **a-și** îmbunătăți”.

La **alin. (2)**, pentru o completă informare legislativă, trimiterea la actul normativ menționat se va realiza sub forma „Ordonanța Guvernului nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, **aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 324/2003**, cu modificările și completările ulterioare”.

Menționăm că toate trimiterile ulterioare la acest act normativ se vor realiza fără citarea titlului, dar cu indicarea tuturor evenimentelor legislative suferite.

La **alin. (3)**, numele Academiei de Științe Agricole și Silvicultură va fi redat în ghilimele, sub forma „Gheorghe Ionescu-Sisești”.

La **alin. (4)**, recomandăm ca partea finală a normei să fie redată astfel: „... autoritate de stat cu rol de reglementare, reprezentare, coordonare, sinteză și control în domeniul cercetării științifice și dezvoltării tehnologice și cu atribuții în asigurarea implementării prezentei legi”.

6. La **art. 2 lit. c) și d)**, recomandăm redarea claselor sub formele „clasa **a II-a**”, respectiv „clasa **a III-a**”. Observația este valabilă și pentru celelalte situații similare din proiect.

La **lit. f)**, pentru unitate redacțională, va fi eliminată prepoziția „de” din enumerarea „cercetare, dezvoltare și **de** inovare”.

La **lit. g)**, fiind a doua menționare a actului normativ în cuprinsul proiectului de lege, acesta va fi redat astfel: „Ordonanța Guvernului nr. 57/2002, **aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 324/2003**, cu modificările și completările ulterioare”. Observația este valabilă și pentru celelalte situații similare din proiect.

La **lit. h)**, recomandăm ca norma propusă să debuteze astfel: „h) Spațiul **european de cercetare**, denumit în continuare SEC - instrument pentru integrarea sistemelor europene de cercetare și inovare și **pentru** consolidarea ...”.

7. La **art. 3 alin. (1) lit. b)**, semnalăm că sintagma „fuziunea prin absorbție sau contopire” este redundantă, având în vedere faptul că, *de plano*, potrivit dispozițiilor art. 234 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, fuziunea nu se poate realiza decât prin **absorbția** unei persoane juridice de către o altă persoană juridică sau prin **contopirea** mai multor persoane juridice pentru a alcătui o persoană juridică nouă.

La **alin. (2)**, pentru unitate terminologică cu alin. (1), recomandăm înlocuirea sintagmei „în formele” cu sintagma „în **modurile**”.

Totodată, virgula introdusă după „alin. (1)” se elimină. Observația este valabilă și pentru **art. 4 alin. (2)**, în ceea ce privește virgula introdusă înaintea conjuncției coordonatoare „și”.

8. La **art. 4 alin. (1)**, în ceea ce privește sintagma „fără scop patrimonial”, semnalăm că, potrivit prevederilor art. 212 din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, „*sintagmele «persoane juridice fără/cu scop patrimonial», «fără scop patrimonial» și «cu scop patrimonial» se înlocuiesc cu sintagmele «persoane juridice fără/cu scop lucrativ», «fără scop lucrativ» și, respectiv, «cu scop lucrativ».*”, fiind necesară reformularea corespunzătoare a normei.

Referitor la ipoteza juridică potrivit căreia „Din consorțiul CDI pot face parte și unități administrativ-teritoriale interesate”, semnalăm că, potrivit prevederilor art. 5 lit. pp) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, **unitățile administrativ-teritoriale sunt comunele, orașele, municipiile și județele**, iar potrivit lit. m) a aceluiași articol, **autoritățile deliberative la nivelul unităților administrativ-teritoriale** sunt consiliile locale ale comunelor, ale orașelor și ale municipiilor, Consiliul General al Municipiului București, consiliile locale ale subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor și consiliile județene.

Ca urmare a celor de mai sus, precum și pentru unitate terminologică cu dispozițiile art. 92 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, pentru rigoarea exprimării, recomandăm reformularea sintagmei sus-menționate astfel: „**Autoritățile administrației publice locale pot hotărî să se asocieze,**

în numele și în interesul colectivităților locale pe care le reprezintă, în consorțiul CDF”.

Semnalăm, pe de altă parte, că în actuala redactare se înțelege că asocierea în consorții de cercetare-dezvoltare și inovare conduce la înființarea unei persoane juridice de utilitate publică. Precizăm că, potrivit prevederilor art. 188 din Legea nr. 287/2009, „**sunt persoane juridice entitățile prevăzute de lege, precum și orice alte organizații legal înființate care, deși nu sunt declarate de lege persoane juridice, îndeplinesc toate condițiile prevăzute la art. 187**”. Astfel, potrivit dispozițiilor la care se face trimitere, aceste entități trebuie să aibă o **organizare de sine stătătoare și un patrimoniu propriu**, afectat realizării unui anumit scop licit și moral, în acord cu interesul general.

Din analiza art. 4-11 nu s-a constatat îndeplinirea condiției existenței patrimoniului propriu, care nu este prevăzut nici ca element care trebuie să fie cuprins în statut.

La **alin. (3)**, pentru un spor de rigoare redacțională, sugerăm reformularea normei astfel:

„(3) Consorțiile CDI constituite **potrivit** prevederilor alin. (1) și (2) sunt asimilate organizațiilor prevăzute la art. 8 lit. d) din **Ordonanța Guvernului nr. 57/2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 324/2003**, cu modificările și completările ulterioare, și sunt persoane juridice de drept privat **având statut de utilitate publică**”.

9. La art. 5, din rațiuni de unitate de redactare și cursivitate a normei, sugerăm reformularea normei astfel:

„Art. 5 - Un consorțiu format din organizații de cercetare trebuie să prevadă în statut **obligația de a contribui la** îndeplinirea cel puțin a următoarele obiective:

a) implementarea Strategiei **naționale de cercetare, inovare și specializare inteligentă și a Pactului pentru cercetare și inovare în Europa**;

b) consolidarea ecosistemului național de cercetare și **integrarea** organizațiilor de cercetare românești în SEC;

c) dezvoltarea comunității științifice românești, formată din cercetători angajați și/sau colaboratori ai diferitelor tipuri de persoane juridice de drept public și privat;

d) **asigurarea mobilității** cercetătorilor între diferite tipuri de organizații de cercetare de drept public și privat și **creșterea utilizării** potențialului uman existent;

e) diseminarea rezultatelor activităților de cercetare **științifică**, dezvoltare tehnologică și inovare.

10. La **art. 6**, sugerăm reformularea normei propuse astfel:

„Art. 6 - Constituirea unui consorțiu CDI se realizează în condițiile art. 4 alin. (1), cu avizul prealabil și conform al MCID asupra programului strategic **al consorțiului**, care **dezvoltă** obiectivele prevăzute la art. 5”.

11. La **art. 7 alin. (1)**, pentru unitate terminologică, este necesară înlocuirea sintagmei „*act constitutiv al consorțiului*” cu sintagma „*act constitutiv al consorțiului CDF*”.

La **art. 7 alin. (3)**, pentru rigoarea exprimării, recomandăm ca expresia „care dispune, posedă și le utilizează potrivit principiului specializării capacității de folosință a persoanei juridice” să fie reformulată astfel: „care dispune **de acestea și pe care le posedă și utilizează** potrivit principiului **specialității** capacității de folosință a persoanei juridice **prevăzut de art. 206 alin. (2) din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare**”.

La **alin. (4)**, pentru o identificare completă a actelor normative, partea finală a normei va fi redată astfel: „... prevederilor Ordonanței de urgență a **Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare**, și ale Legii nr. **287/2009, republicată, cu modificările și completările ulterioare**, după caz”. În ipoteza neînsușirii observației de la paragraful precedent, trimiterea la cel de-al doilea act normativ va fi redată sub forma „Legii nr. **287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare**”, fiind necesară redarea titlului actului, în cazul în care este prima menționare în text a acestuia.

Totuși, recomandăm analizarea eficienței juridice a normei propuse la **alin. (4)**, având în vedere că utilizarea și administrarea bunurilor proprietate publică sau privată a statului ori a unităților administrativ-teritoriale nu se poate face altfel decât cu respectarea prevederilor legale în vigoare, la care norma respectivă face trimitere.

La **alin. (5)**, referitor la ipoteza juridică potrivit căreia „*consorțiul CDI se desființează sau un partener se retrage din*

consorțiul CDP”, semnalăm că la art. 244¹⁾ din Legea nr. 287/2009 sunt stabilite mai multe moduri de încetare a persoanei juridice, fiind necesară reformularea normei, astfel încât să fie prevăzute și ipotezele juridice ale celorlalte moduri de încetare a persoanei juridice. Cât privește actul normativ la ale cărui prevederi se face trimitere, acesta va fi redat sub forma „**Legea nr. 287/2009, republicată, cu modificările și completările ulterioare**”.

12. La art. 8 alin. (1) lit. e), având în vedere că, potrivit art. 49 alin. (2) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, „*o enumerare distinctă, marcată cu o literă, nu poate cuprinde, la rândul ei, o altă enumerare și nici alineate noi*”, recomandăm ca norma propusă să fie redată astfel:

„e) principiile de bază cu privire la accesul utilizatorilor infrastructurii CDI, **domeniile** de activitate, politica în materie de diseminare și drepturile de proprietate intelectuală;”.

Observația este valabilă și pentru norma propusă la **art. 15 alin. (1) lit. e)**.

13. La art. 9 alin. (1), pentru concizia normei, propunem comasarea **primei și celei de-a treia teze**, după cum urmează: „... numiți pentru un mandat de 4 ani de către persoanele juridice membre, **potrivit metodologiei aprobate prin ordin al ministrului cercetării, inovării și digitalizării, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I**”.

14. La art. 10 alin. (1) lit. e), pentru o redare corectă a normei propuse, recomandăm reformularea acesteia după cum urmează:

„e) alte atribuții stabilite de părți prin statutul **consorțiului**”.

La **alin. (2) lit. a)**, sugerăm reformularea normei astfel:

„a) elaborează strategia de cercetare, dezvoltare și inovare a **consorțiului**, ia măsurile necesare pentru realizarea acesteia și hotărăște în toate problemele științifice;”.

La **lit. h) și i)**, sugerăm reformularea normelor astfel:

„h) avizează conform **participarea** cercetătorilor la congrese, mese rotunde, conferințe **sau** cursuri în străinătate;

i) alte **atribuții** privind activitatea științifică a consorțiului”.

¹ „*Persoana juridică încetează, după caz, prin constatarea ori declararea nulității, prin fuziune, divizare totală, transformare, dizolvare sau desființare ori printr-un alt mod prevăzut de actul constitutiv sau de lege*”.

15. La **art. 11 alin. (4)**, sugerăm ca expresia „personal de cercetare, personal tehnic și administrativ” să fie înlocuită cu expresia „personal de cercetare, **precum și personal tehnic și administrativ**”.

16. La **art. 12 alin. (2)**, în acord cu uzanțele redacționale, sintagma „hotărâre de Guvern” se va reda sub forma „hotărâre a **Guvernului**”, observație formulată pentru toate situațiile de acest tip.

La **alin. (3)**, partea finală a normei va fi redată sub forma „**potrivit** prevederilor art. 233-235 din Legea nr. 287/2009, **republicată, cu modificările și completările ulterioare**”.

Referitor la norma propusă la **alin. (4)**, potrivit căreia fuziunea prin contopire cu o instituție de învățământ superior se face în condițiile art. 122 din Legea educației naționale nr. 1/2011, menționăm că prevederea legală la care se face trimitere are ca obiect acreditarea și înființarea instituțiilor de învățământ superior, de stat și particulare.

Partea finală a normei propuse va fi reformulată astfel: „... se face **potrivit** art. 122 din Legea educației naționale nr. 1/2011, **cu modificările și completările ulterioare**”.

La **alin. (5)**, expresia „primește, cu titlul de recomandare, o lista de organizații” va fi redată sub forma „primește, cu **titlu** de recomandare, o **listă** de organizații”.

17. La **art. 13 lit. a) și b)**, pentru concizia normelor și corectitudinea exprimării, sugerăm reformularea acestora astfel:

„a) cumpărarea integrală de către persoanele juridice prevăzute la art. 7 din **Ordonanța Guvernului nr. 57/2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 324/2003, cu modificările și completările ulterioare**, a acțiunilor sau a părților sociale ale persoanelor juridice prevăzute la art. 8 din **respectiva ordonanță**.

b) deținerea de către persoanele juridice prevăzute la art. 7 din **Ordonanța Guvernului nr. 57/2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 324/2003, cu modificările și completările ulterioare**, a cel puțin 75% din voturile organelor de conducere și administrare ale persoanelor juridice prevăzute la art. 8 din **respectiva ordonanță**”.

18. La **art. 14 alin. (1)**, sugerăm ca acronimul „INCD-urile” să fie redat sub forma „INCD”, definită la art. 3 lit. c), iar trimiterea va fi redată fără virgule, sub forma „art. 193 alin. (4) lit. b) și c)”.

Observațiile sunt valabile și pentru celelalte situații similare din proiect.

La **alin. (2)**, recomandăm comasarea celor două teze și redarea părții finale a normei astfel: „... prin hotărâre a **Guvernului, la propunerea MCID**”.

La **alin. (4)**, partea finală va avea următoarea formulare: „... prin ordin al ministrului cercetării, inovării și digitalizării, **care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I**”. Observația referitoare la publicare este valabilă și pentru alte situații în care se aprobă **ordine ale ministrului cercetării, inovării și digitalizării cu caracter normativ**.

19. La **art. 16 alin. (1)**, deoarece art. 22 la care se face trimitere are în structura sa numai două alineate, pentru suplețea textului, sintagma „alin. (1) și (2)” se va elimina.

20. La **art. 17 alin. (5)**, sugerăm reformularea părții finale a normei astfel: „... din fondurile alocate ministerelor de **resort și** altor autorități publice **centrale, precum și** din fondurile **autorităților administrației publice locale, instituțiilor** de învățământ superior de stat și **INCD** interesate”.

21. La **art. 18 alin. (1)**, recomandăm înlocuirea expresiilor „autoritățile publice locale” și „domeniul de specialitate specific” cu expresiile „autoritățile **administrației publice locale**”, respectiv „domeniul de **activitate specific**”.

22. La **art. 19 alin. (2) lit. g)**, recomandăm reformularea normei propuse după cum urmează:

„g) nivelul de dezvoltare a infrastructurii de cercetare aferente și gradul de utilizare a **acesteia** în comun cu alte organizații de cercetare”.

La **alin. (3)**, partea finală a normei va fi redată astfel: „... cercetare fundamentală, cercetare aplicativă, dezvoltare experimentală **sau** inovare”.

La **alin. (11)**, norma de trimitere va fi redată sub forma „art. 3 **alin. (1) lit. c)**”.

La norma preconizată pentru **alin. (13)**, nu se prevede care este actul prin care se **aprobă** Regulamentul de organizare și funcționare al Comisiei de evaluare.

23. La **art. 20**, va fi eliminată virgula poziționată înainte de predicatul „pot”.

24. La **art. 21 alin. (1) lit. a)**, pentru rigoarea exprimării, sintagma „în maxim 24 de luni de la data publicarea ordinului MCID menționat la articolul 19 alin. (14)” se va reda sub forma „**în termen de 24 de luni de la data publicării ordinului prevăzut la art. 19 alin. (14)**”.

La **lit. b)**, din considerente de ordin redacțional, trimiterea la art. 19 se va face în forma abreviată „**art. 19**”.

25. La **art. 22 alin. (1)**, recomandăm ca norma propusă să debuteze astfel: „(1) Organizațiile de cercetare, **înființate** potrivit prezentei legi, beneficiază de ...”.

La **alin. (2)**, denumirea actului normativ va fi redată astfel: „Ordonanței de urgență a **Guvernului nr. 77/2014** privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, **aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare**”.

26. La **art. 24**, pentru o completă informare, **partea introductivă** se va reda astfel:

„Art. 24 - Ordonanța **Guvernului nr. 57/2002** privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, publicată în Monitorul Oficial al **României**, Partea I, nr. 643 din 30 august 2002, **aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 324/2003**, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:”.

Totodată, **partea dispozitivă a pct. 1** va fi reformulată astfel:

„1. Articolul 11 va avea următorul cuprins:”.

Observația este valabilă și pentru **pct. 2**.

La **pct. 1**, la textul preconizat pentru **art. 11 alin. (2)**, recomandăm reanalizarea normei, întrucât printr-o hotărâre de desființare a unităților de cercetare-dezvoltare nu se pot stabili elementele enumerate în cuprinsul acestui element structural, ci eventual situația patrimoniului persoanei juridice care se desființează.

Totodată, pentru corectitudinea informației, norma de trimitere se va reda sub forma „**anexele nr. 2-4** din Ordonanța de urgență a **Guvernului nr. 57/2019** privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare”.

La **pct. 2**, referitor la textul propus la **art. 18 alin. (1)**, pentru unitate terminologică cu art. 4 alin. (1) din actul de bază, sintagma „*Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării*” trebuie înlocuită cu

sintagma „*autorității de stat pentru cercetare-dezvoltare*”. Pentru aceleași considerente, în mod similar se va reformula și textul propus pentru **alin. (4)**.

27. La art. 25 alin. (1), recomandăm ca expresia „în maximum” să fie înlocuită cu sintagma „în termen de”. Observația este valabilă și pentru celelalte situații similare din proiect, precum și în ceea ce privește expresia „în termen de maximum”.

La **alin. (3)**, după expresia „prevederilor art. 16” se introduce virgula.

Totodată, expresia „se adoptă prin ordin” se înlocuiește cu sintagma „se **aprobă** prin ordin”. Observația este valabilă și pentru celelalte situații similare din proiect.

La **alin. (7)**, partea finală a normei va fi reformulată astfel: „în termen de 120 de zile de la **data intrării** în vigoare a prezentei legi”.

28. La art. 26 alin. (2), norma de trimitere va fi redată sub forma „astfel cum sunt **acestea** prevăzute **la art. 3 alin. (1)**”.

29. La art. 27, expresia „intră în vigoare în 30 de zile de la data publicării” va fi înlocuită cu sintagma „intră în vigoare **la** 30 de zile de la data publicării”.

PRESEDINTE
Florin IORDACHE

București
Nr.1350/07.12.2022